

Laste heaolu andmed Eestis: hetkeseis ja arenguvajadused

Age Viira
Mari Sarv

Sotsiaalministeeriumi analüüsi ja statistika
osakond

13.06.2024

Ettekande teemad

1

Olemasolevad tööriistad ja andmebaasid

2

Peamised laste küsitlusuuringud

3

Indikaatorid erinevates riiklikes arengukavades

4

Arengusuunad ja vajadused

Statistikaameti andmetabelid

➤ Laste heaolu

- LES87: 0-14-AASTASED LAPSED ASUTUSEKESKSES LASTEHOIUS VANUSERÜHMA, OSALETUD TUNDIDE ARVU JA SOO JÄRGI [22.11.2023]
- LEV12: LASTEGA LEIBKONNA KULUTUSED LEIBKONNALIIKME KOHTA AASTAS LEIBKONNATÜÜBI JÄRGI [05.05.2021]
- LEV13: VAESUSES JA MATERIAALSES ILMAJÄETUSES ELAVAD LAPSED VANUSE JA SOO JÄRGI [22.11.2023]
- LEV14: IMIKUSURMAD SURMA PÕHJUSE, LAPSE SOO JA EMA VANUSE JÄRGI [15.06.2023]
- LEV15: 0-17-AASTASTE LASTE SURMAD 100 000 SAMAEALISE KOHTA SURMA PÕHJUSE JA LAPSE SOO JÄRGI [15.06.2023]
- LEV16: LASTE ENESETAPUD VANUSE JA SOO JÄRGI [15.06.2023]

➤ Leibkonnad

➤ Sissetulek

➤ Sotsiaalne kaitse

➤ Sotsiaalne tõrjutus ja vaesus

➤ Laste vaesus ja toimetulek

- LES81: LASTE VAESUSE JA ILMAJÄETUSE MÄÄR VANUSERÜHMA JA SOO JÄRGI [22.11.2023]
- LES821: LAPSED ILMAJÄETUSEGA LEIBKONDADES ILMAJÄETUST ISELOOMUSTAVA KOMPONENDI JÄRGI [22.11.2023]
- LES84: LASTE VAESUSE JA ILMAJÄETUSE MÄÄR LEIBKONNAPEA / LEIBKONNA TÜÜBI JÄRGI [22.11.2023]
- LES85: LASTE VAESUSE JA ILMAJÄETUSE MÄÄR ELUKOHA JÄRGI [22.11.2023]
- LES86: MAKSERASKUSTES LEIBKONNAD MAKSERASKUSE LIIGI JA LEIBKONNA TÜÜBI (LAPSE VANUS 0-17) JÄRGI [22.11.2023]
- LES87: 0-14-AASTASED LAPSED ASUTUSEKESKSES LASTEHOIUS VANUSERÜHMA, OSALETUD TUNDIDE ARVU JA SOO JÄRGI [22.11.2023]
- LES88: LEIBKONNA LASTEHOIUKULUTUSED KUUS LEIBKONNA TÜÜBI (LAPSE VANUS 0-17) JÄRGI [22.11.2023]

➤ Vaesus ja ehevõrdsus

Noorteseire juhtimislaud

Statistikaamet: Juhtimislaud

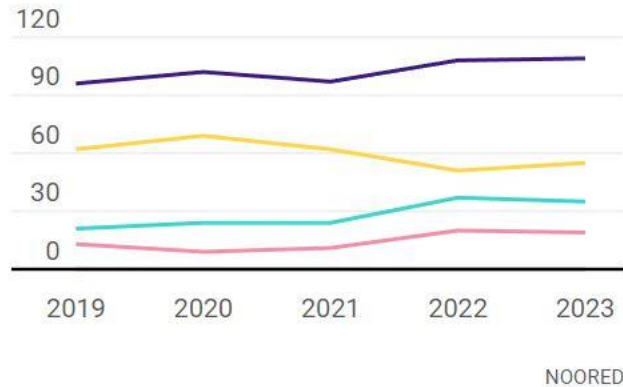
EESTI
STATISTIKA

Kõik juhtimislaud > Noorteseire >

Harku vald

Puuetega noorte arv

Puuetega noored puude raskusastme järgi
| Harku vald, 7-26-aastased puudega

Noorte arv

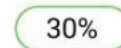
Noored vanuserühma ja soo järgi | Kogu Eesti, Mehed ja naised, 2015–2024

Laste heaolu teenustase 2023. aastal

Lävend Mõdikutest täidetud Teenustase

Eeskujulik

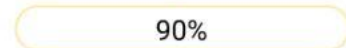

9

8

7

Edasijõudnud

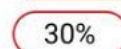
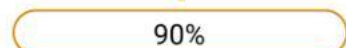

6

5

4

Baastase

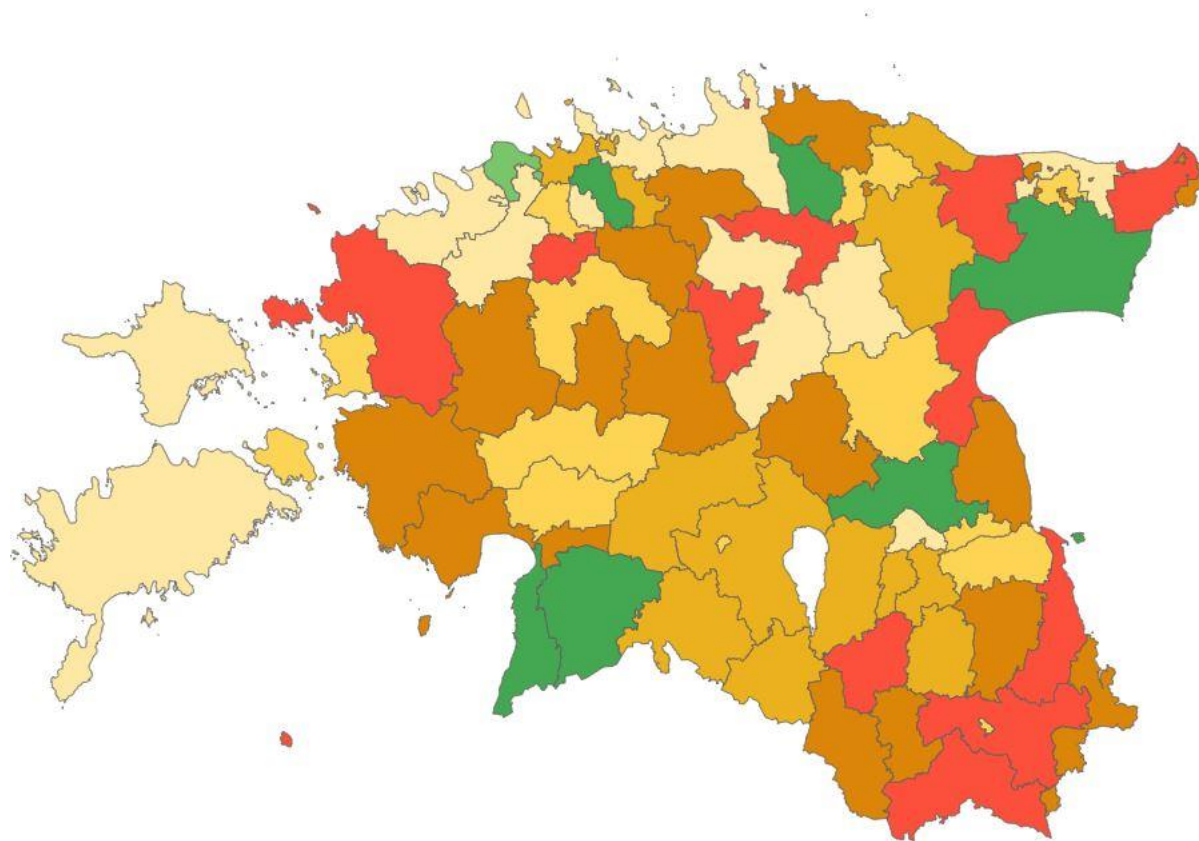

3

2

1

0

teenustase

Skaala

Haridussilm

https://www.haridussilm.ee

 Haridussilm Ligipääsetavus Sisukaart Ees

Tasemeharidus Haridustöötajad Huviharidus Täiskasvanuharidus Kulud ja taristu Tulemuslikkus Uuringud Ukraina

🏠 > Tulemuslikkus > Uuri lähemalt

Õppetase

Kohalik omavalitsus

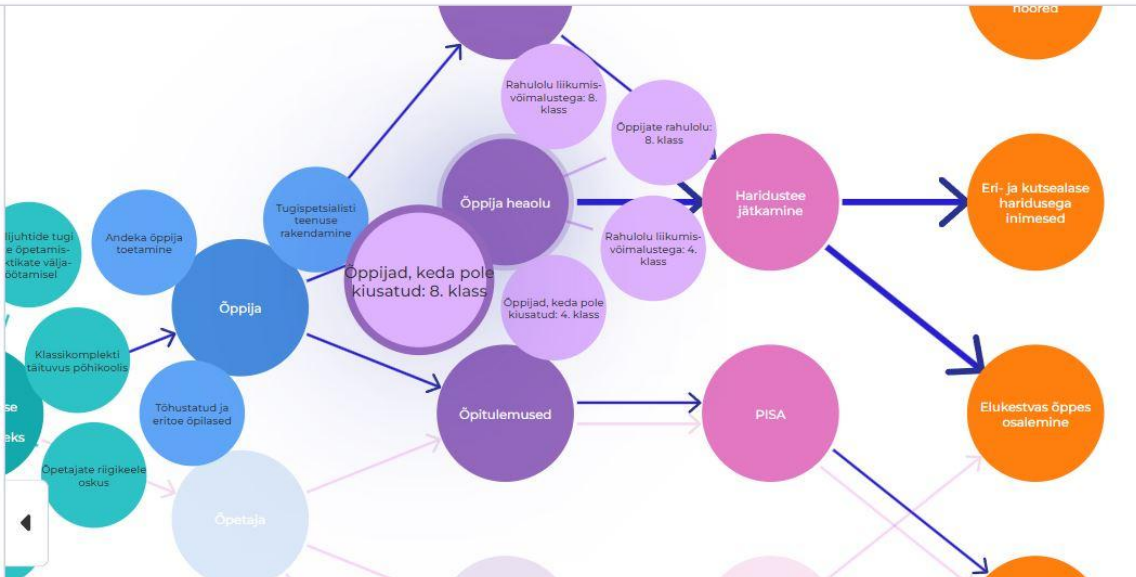
Õppeasutus

Otsi näitajat

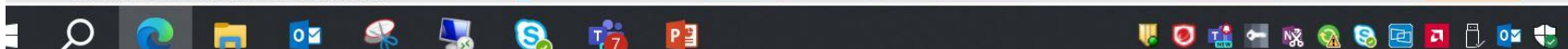
Õpilaste osakaal, keda ei ole viimase kahe nädala jooksul korduvalt kiusatud (%) - 8. klass

Vajuta Eesti, kohaliku omavalitsuse või kooli lingile, et vaadata detailsemaid andmeid.

	2022
Eesti	76,67
Haapsalu linn	73,55

Definitsioon ja metoodika
Indikaator kuvatakse, kui koolist on üleriigilises rahulolu-uuringus

Justiitsministeeriumi kuritegevuse statistika

<https://www.just.ee/kuritegevus2023/>

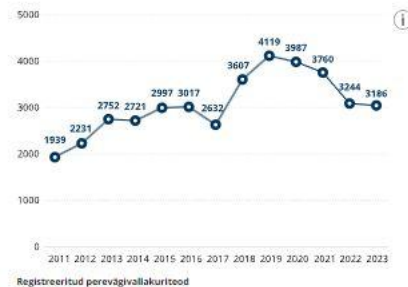
Kuritegevus Eestis 2023

Kuritegevuse ülevaade	Tapmised ja mõrvad	Liikluskuriteod	Retsiidsus
Arvutikuriteod	Seksuaalkuriteod	Kriminaalmenetlus	Kuriteoohvid
Alaealiste õigusrikkumised	Inimkaubandus	Vangistus	Jäilitustegevus
Vägivallakuriteod	Varavastased kuriteod	Kriminaalhooldus	
Perevägivald ja ahistamine	Korruptsioon ja majanduskuriteod	Jätkutugi	

2023. aastal registreeriti
3186
perevägivaldakuritegu

Registreeritud
perevägivaldakuritegude arv
vähenes

Alaealiste õigusrikkumised

Laadi alla .xlsx

Alaealiste toime pandud süütegude arv langes 2023. aastal alla 4000 piiri. Võrreldes 2022. aastaga kasvas alaealiste kuritegude arv 4%, plüsesid neljandat aastat alla 1000 piiri. Väärtegude arv vähenes 8%, jätkates 2022. aasta järel langustrendi, jätkuvalt on alaealiste levinumad õigusrikkumised vägivallakuriteod (enamasti kaklus või löömine), värgused (enamasti poevargused) ja alkoholi tarvitamine.

Kasvanud on narkootikumidega seotud süüteod (väärteod ja kuriteod) ja alkoholi tarvitamine. Kõige enam vähenesid kehalise väärkohtlemisega seotud kuriteod, väärtegudest kergliikleja liiklusõnnetuse rikkumised ning plisvargused ja vara kahjustamine. Registreeriti üks tulirelvaga seotud juhtum ja pandi toime üks tapmine (2022. aastal niisuguseid juhtumeid polnud).

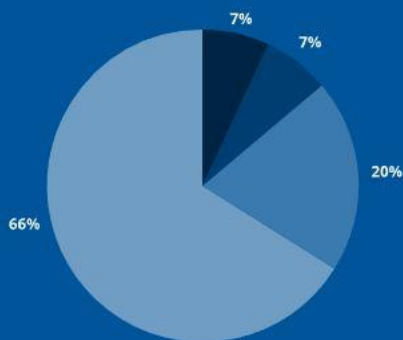
2023. aastal registreeris
politsei kokku
3932
alaealiste poolt toime
pandud süütegu

Võrreldes 2022. aastaga alaealiste toime pandud

Registreeritud
perevägivaldakuritegudest
moodustas suurima osa
paarisuhtevägivald

- Praegune või endine abikaasa, elukaaslane või paarisuhtepartner
- (Kasu)ema või -isa
- (Kasu)tütar või -poeg
- Muu sugulane või hõimlane*

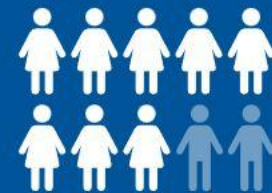
Perevägivalda toimepanija suhte liigi järgi

* siia kuuluvad ka (kasu)vanaemad ja -isad ning (kasu)vennad ja -õed

Perevägivalda toimepanijatest
olid mehed

84%

Kõigist perevägivalda ohvritest
olid naised (ja tüdrukud)

79%

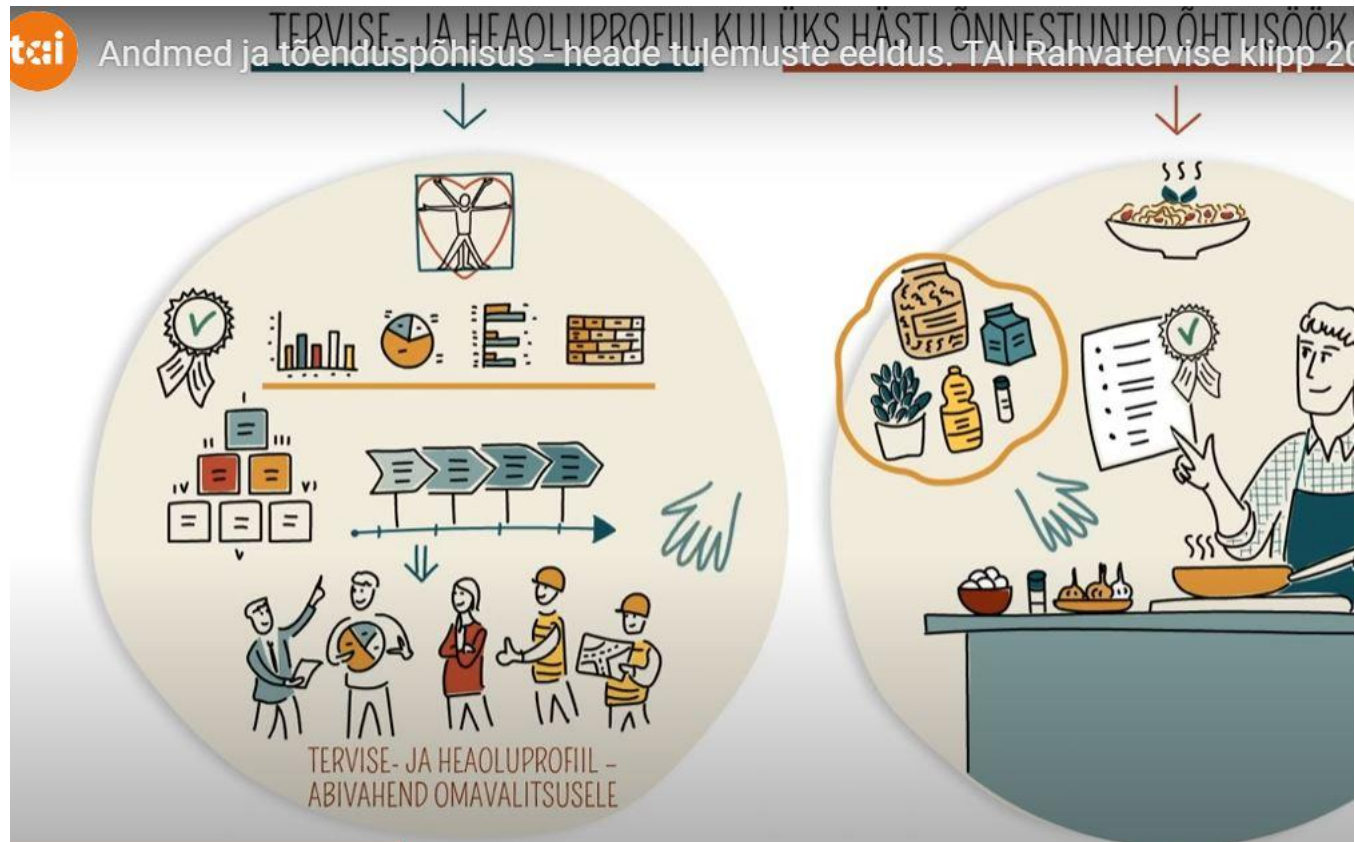

Perevägivaldakuritegudest
olid lapsohvri või -
pealtnägijaga
hinnanguliselt

34%

Tervise- ja heaoluprofiil

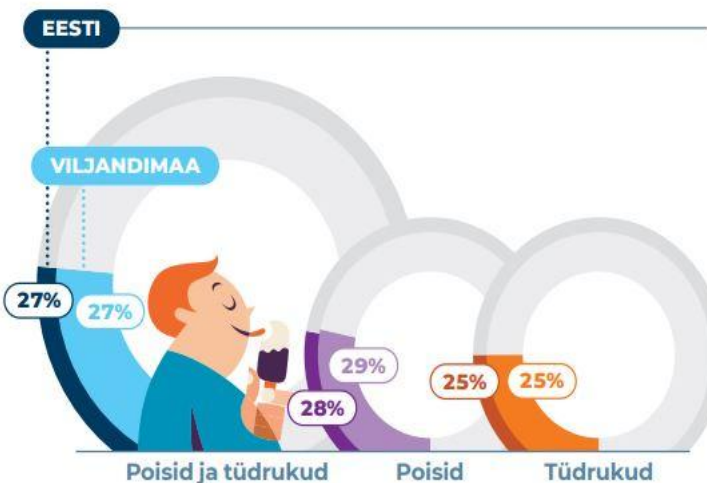
<https://heaoluprofiil.tai.ee/>

ÜLEKAALULISUS

Esimese klassi lapsed (6-7 aastased, WHO meetodika)

ALLIKAS: Eesti õpilaste kasvu seire 2019 (COSI, Tervise Arengu Instituut)

Koondatud andmed Õiguskantsleri veebilehel

Statistika ja uuringud

[<< tagasi laste ja noorte õiguste lehele](#)

Alateemad:

1. [LAPS JA PERE](#)
2. [TERVIS](#)
3. [HARIDUS](#)
4. [HUVIHARIDUS JA NOORSOOTÕ](#)
5. [TÖÖ](#)
6. [ELUSTANDARD JA TOIMETULEK](#)
7. [TURVALISUS JA VÄGIVALD](#)
8. [VÕRDNE KOHTLEMINE](#)
9. [LAPSESÕBRALIK MENETLUS](#)
10. [LAPSESÕBRALIK ÜHISKOND](#)
11. [LÜHENDID](#)

Andmete ja uuringute puhul on esitatud valik valdkondlikust statistikast ja uuringutest. Täpsemate selgituste ja lisainfo saamiseks palume pöörduda vastava asutuse või ametkonna poole.

1. LAPS JA PERE

MÕÕDIKUD üldnimetus	ALLIKAS	Täpsustus, täpsem indikaator	2017	2018	2019	2020	2021
0. ÜLDANDMED							
Laste arv kokku	SA	Aasta alguse seisuga	249 780	252 117	254 445	257 044	258 227
Lastega leibkondade arv (tuhat)	SA		153,2	155,7	155,4	155,5	155,9
Elussündide arv	SA		13 784	14 367	14 099	13 209	13 272

Järjepidevad üle-eestilised suuremad ja peamised küsitlusuuringud laste seas (1)

Uuringu nimi	Peamised teemad	Lapse vanusgrupp	Valim (viimatine)	Sagedus	Vastutav asutus
Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring (HBSC)	tervise seisund ja tervisekäitumine, riskikäitumine, sotsiaalne keskkond.	5., 7. ja 9. klasside õpilasi, kes on enamasti 11-, 13- ja 15-aastased.	4862	Iga 4 aasta tagant. Viimatine 2021/2022. Õppeaastal oli kaheksas uuring.	Tervise Arengu Instituut Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) egiidi all
Eesti koolinoorte uimastite tarvitamise uuring (ESPAD)	tubakatoodete, alkoholi ja narkootiliste ainete tarvitamine ja hoiakud, aga ka nt koolist puudumine, õppeedukus ja vaba aja veetmine	15–16-aastased kooliõpilased	2523	Iga 4 aasta tagant. Järgmisel aastal uued tulemused	Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus, Tervise Arengu Instituut
Eesti noorte seksuaaltervis: teadmised, hoiakud ja käitumine	Seksuaalsuhted, seksuaalne väärkohtlemine, seksuaalharidus, HIV, uimastite tarvitamine, tervis ja elulaad	14–18-aastased üldhariduskoolide õpilased ja 16–18-aastased kutsekoolide õpilased	2224	Iga 5 aasta tagant. Viimatine 2021. aastal. Järgmine 2025. aastal.	Tervise Arengu Instituut
EU Kids Online laste internetikasutuse uuring	Internetikasutus, küberkiusamine, digioskused	9–17-aastased kooliõpilased	1020	Toimunud 2010 ja 2018 aastatel	Euroopa Komisjon, Tartu Ülikool
Children's Worlds laste subjektiivse heaolu uuring	turvalisus erinevates kohtades, vaba aja veetmine, suhted oma pereliikmetega, klassikaaslaste ja õpetajatega, iseendasse suhtumine ning oma elu üldine hinnang	Lapsed vanuses 8, 10 ja 12 aastat	3150	Toimunud 2013, 2018 ja 2021 aastatel	Rahvusvaheline Laste Heaolu Indikaatorite Ühing (ISCI), Tartu Ülikool

küsitlusuuringud laste seas (2)

Uuringu nimi	Peamised teemad	Lapse vanusgrupp	Valim (viimatine)	Sagedus	Vastutav asutus
Üldhariduskoolide ja kutsehariduskoolide riiklik rahuolu küsitlus	Kooli rahulolu ja keskkond, huvitegevus, kiusamine, õpilaste omavahelised suhted ja suhted õpetajatega	4., 8. ja 11. klassi õpilased	26 000	Iga-aastane	Haridus- ja Noorteamet koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumiga
PISA	Teadmised ja oskused funktsionaalses lugemises, matemaatilises ja loodusteaduslikus kirjaoskuses.	15-aastased õpilased	6392	Iga kolme aasta tagant	OECD, HTM
Laste õiguste ja vanemluse monitooring	Teadlikkuses, hoiakud ja kogemused seoses lapse õigustega	4.-11. klassi õpilased	1110	2012 ja 2018, järgmine 2024	Sotsiaalministeerium
Laste vaimse tervise uuring	lapse enesetunnet, suhted peres ja koolis, unehäired, söömiskäitumine, nutiharjumusi jpm. Ka küsitakse tavapärasest taustainfot nagu sugu ja vanus, pere koosseisu ja pere majanduslikku toimetulekut.	2.-11. klassi lapsed vanuses 8.-17. aastat	u 600	Esimest korda 2024. aastal	Sotsiaalministeerium
Laste enesekohase hälbiva käitumise uuring (ISR)	õigusrikkumised ja ohvrikslangemine	8.-11. klassi õpilased	6349	2006, 2014 ja 2023	Justiitsministeerium
Laste ja noorte seksuaalse väärkohtlemise hoiakute ja kogemuste uuring	kokkupuude suhte- ja seksuaalvägivalla ennetamisega; teadlikkus seksuaalvägivalla kriisiabikeskustest ja teistest abivõimalustest; seksuaalse väärkohtlemise kogemused internetis ja päriselus	16–26-aastased noored	558	2015 ja 2020	Justiitsministeerium

Riiklikud arengukavad ja strateegilised dokumendid

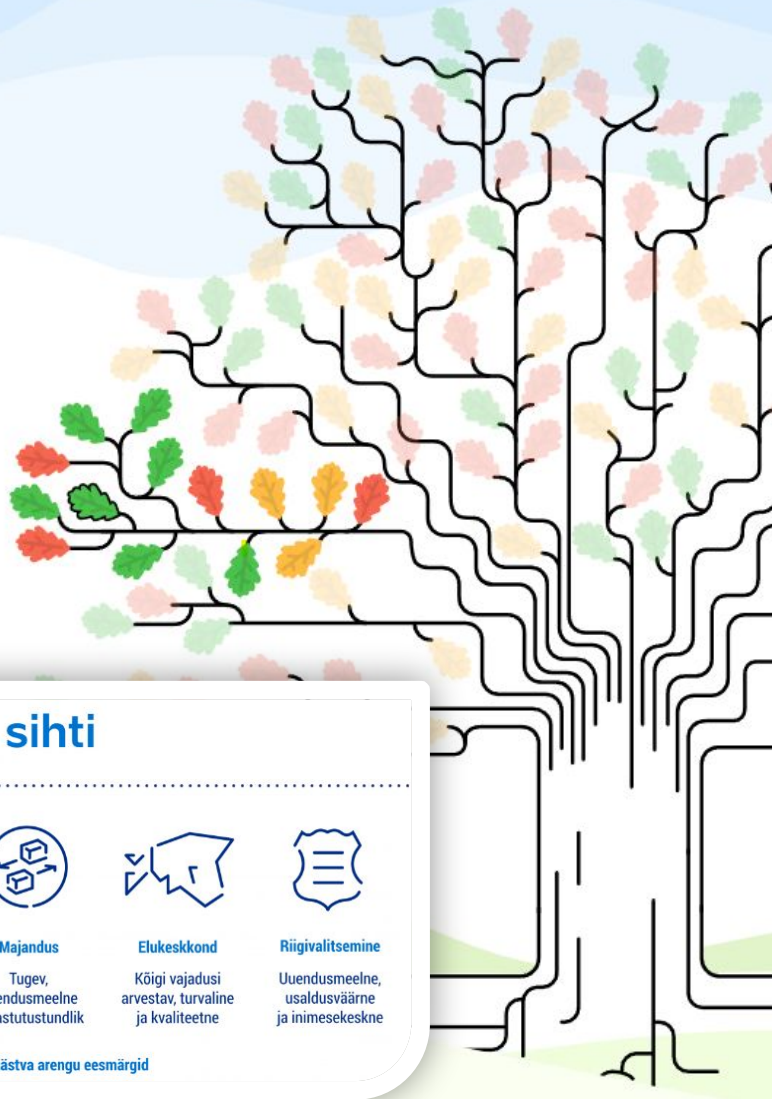
Eestis viiakse ellu ülemaailmseid säästva arengu eesmärke pikaajalise strateegia "[Eesti 2035](#)" alusel ja koostatud valdkonna arengukavade ja programmide kaudu.

Eesmärgid keskenduvad olukorra parandamisele nii majandus-, sotsiaalkui ka keskkonnavaldkonnas. Eesti 2035 on 5 strateegilist sihti.

([kesta.me](#))

- Säästva arengu riikliku strateegia ([tamm.stat.ee](#)) kajastab hariduse all mõnesid laste-noortega seotud mõõdikuid: huvihariduses osalus 7-26-a; NEET noored 15-24-a.
- Eesti 2035 tegevuskavas otse laste heaolu kajatavaid mõõdikuid ei ole
- On mõõdikuid, kus hulgas on lapsed (n t püsiv suhtelise vaesuse määr või vigastuste, mürgistuste jt välispõhjuste toime tagajärjel hukkunute arv 100 000 elaniku kohta)
- **Samas lapsepõlve heaolu tulemusi mõõdikud peegeldavad** (nt tervena elada jäänud aastad, tööjõu tootlikkus, kolmanda taseme haridusega 25–34a osakaal, ülemäärase kehakaaluga elanike osakaal, ühissõiduki, jalgrattaga või jala tööl käivate inimeste osakaal jpt).
- Kui soovida olla majanduslikult tugev riik või tark, tegus ja terve rahvas (Eesti 2035 strateegilised eesmärgid), siis selle alus luuakse sageli lapsepõlves - laste heaolusse panustamine täna on lisaks hetkeolukorra parandamisele ka tuleviku investering ja panustab otseselt Eesti pikaajalistesse strateegilistesse eesmärkidesse ja seotud mõõdikutesse

Tõetamm

Viis strateegilist sihti

Inimene

Arukas, tegus ja tervist hoidev

Ühiskond

Avatud, hooliv ja koostöömeelne

Majandus

Tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik

Elukeskkond

Kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne

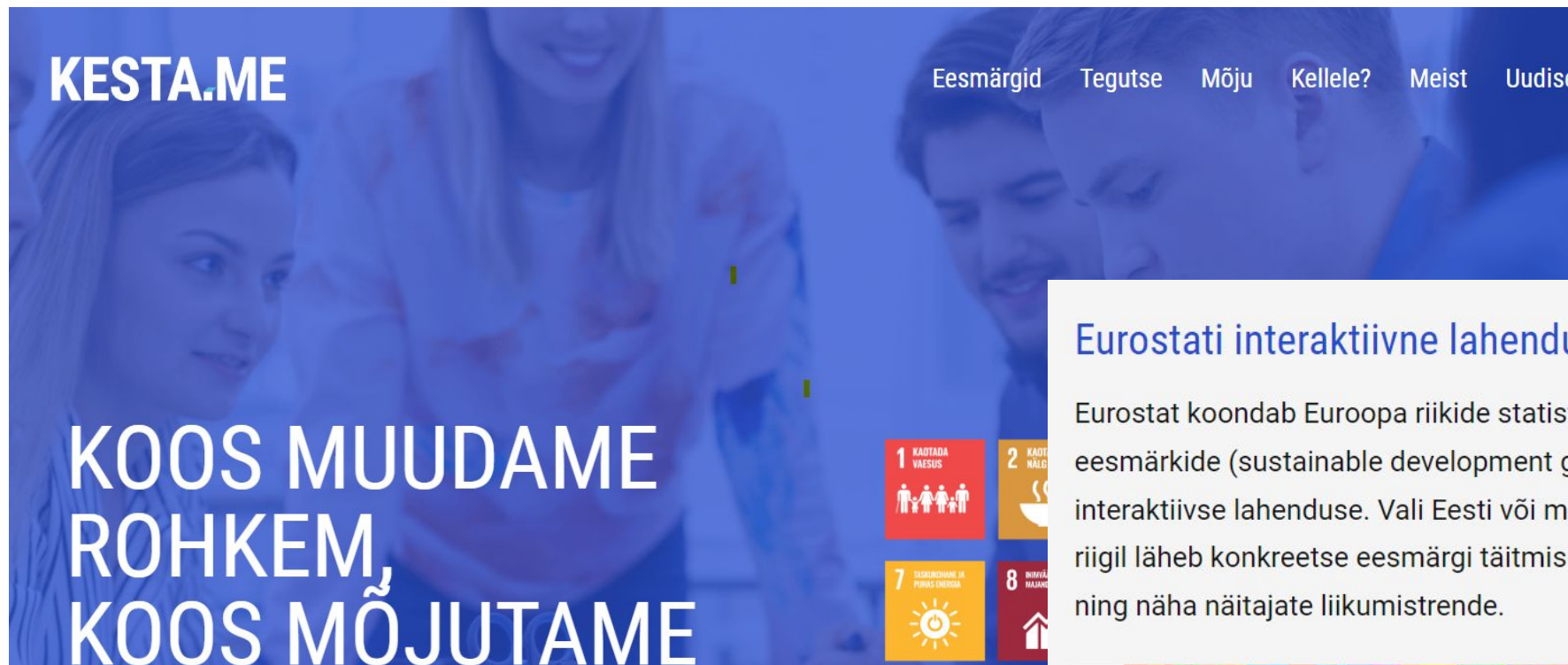

Riigivalitsemine

Uuendusmeelne, usaldusväärne ja inimesekeskne

Üleilmsed säästva arengu eesmärgid

Eesti 2035

Eurostati interaktiivne lahendus

Eurostat koondab Euroopa riikide statistikat ning on loonud kestliku arengu eesmärkide (sustainable development goals) näitajate visualiseerimiseks interaktiivse lahenduse. Vali Eesti või mõni muu riik ja uuri, kuidas sellel riigil läheb konkreetse eesmärgi täitmisega. Saad võrrelda erinevaid riike ning näha näitajate liikumistrende.

SDGs & me

What are the sustainable development goals (SDGs)?
The SDGs, adopted by the UN General Assembly in 2015, provide a new global policy framework aiming at ending all forms of poverty, fighting inequalities and tackling climate change.
They are divided into 17 goals, which relate to social, economic and environmental aspects.

Why do the SDGs matter to me?
The topics addressed by them touch many parts of your life, the life of your family and friends as well as your country's future.
The subset of EU SDG indicators presented here aims to help you to better relate to this topic and provide statistics so you can better understand and evaluate the situation of your country today.

Why should I use this digital publication?
Do you want to find out how your country fares with regards to living and working conditions, education, climate change and innovation?
Our interactive visualisations shed light on these and many more aspects: explore trends & compare your country to other European countries.

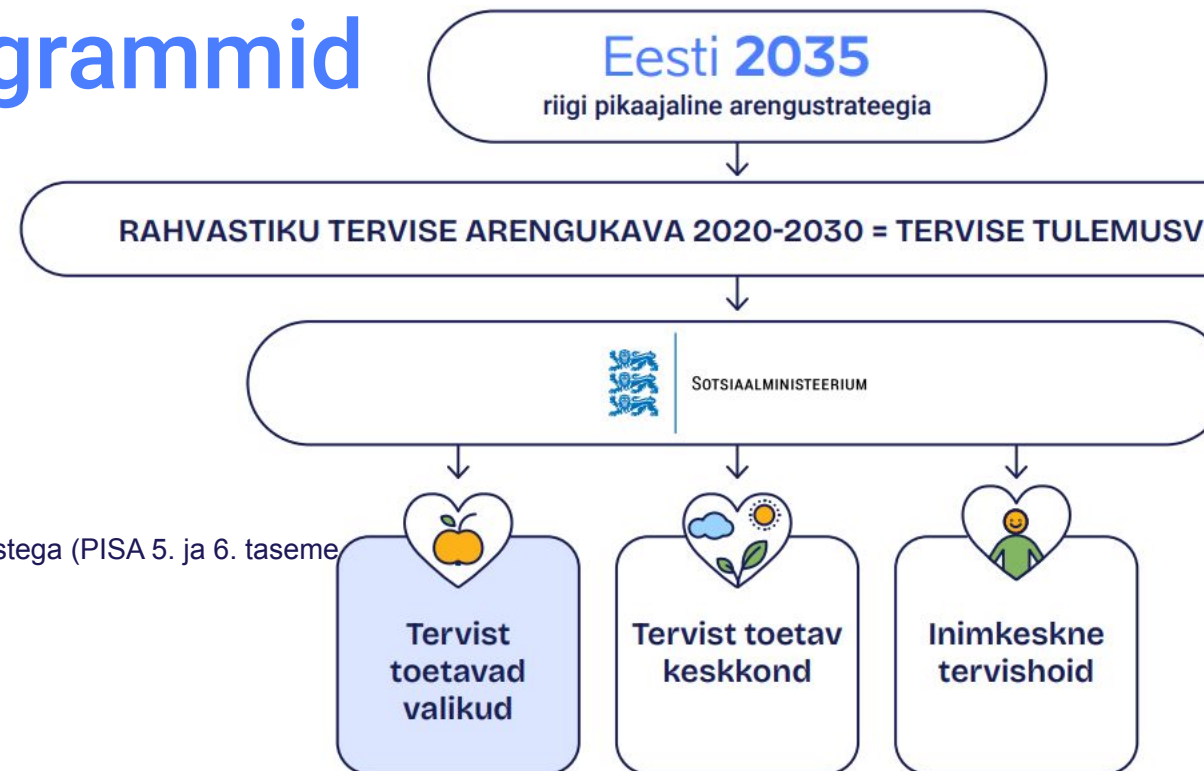
Explore the different goals and find out about the situation of your country and compare it to other European countries.

Select a country

Riiklikud arengukavad ja programmid

Riiklikke kehtivaid arengukavasid on 16: [\(link\)](#)

- Eesti digiühiskond 2030
- Eesti keele arengukava 2021-2035
- Eesti keskkonnastrateegia aastani 2030
- Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035
- Eesti välispoliitika arengukava 2030
- Energiamajanduse arengukava aastani 2030
- **Haridusvaldkonna arengukava 2021-2035**
- **Noortevaldkonna arengukava 2021–2035**
  - [Haridus- ja noorteprogramm 2024-2027](#) nt Ennastjuhtiv õppija; Tipptasemel oskustega (PISA 5. ja 6. taseme saavutanud) õpilaste osakaal (%), Noorte usaldus riigi vastu
- **Heaolu arengukava 2023-2030**
  - [Laste ja perede programm 2024-2027](#)
Nt Laste suhtelise vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse määr; Perest eraldatud laste osakaal
- Kultuuri arengukava 2021-2030
- Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030
- **Rahvastiku tervise arengukava 2020-2030**
  - [Tervist toetava keskkonna programm 2024-2027](#) (kvaliteetse veega basseinide osakaal; supluskohad, kesk enneaegsed suremused jne)
  - [Tervist toetavate valikute programm 2024-2027](#) (11-, 13- ja 15-aastaste laste osakaal, kellel on viimasel 12 kuul esinenud depressiivseid episoodide; 0–19-aastaste enesetapud; 15–34-aastaste tahtlike enesevigastuste arv; kehaliselt aktiivsete 11-, 13- ja 15-a õpilaste osakaal; Ülekaaluliste või rasvunud I kl õpilaste, 1-4-a; 10-14-a; Narkootikume proovinud 15–16-aastaste osakaal, samuti 15-a purjus olek ja suitsetanud, 0–19-aastaste vigastuste, mürgistuste jm hukkimised; teismeliste (10–19) sünnitajate
  - [Inimkeskse tervishoiu programm 2024-2027](#): 0–14-aastaste laste hambaraviga hõlmatus; vaksineerimisega hõlmatus (erinevas vanuses erinev vaktsiin)
- Riigikaitse arengukava 2022-2031
- Sidusa Eesti arengukava 2030
- Siseturvalisuse arengukava 2020-2030 nt Täiskasvanute (15–64 a) osakaal, kelle hinnangul on narkootikumid väga kergelt või küllalt kergelt kättesaadavad:
- Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021–2035

Valdkondadeülese ennetuse eesmärgid ja tulemus-indikaatorid aastateks 2022-2025 [\(link\)](#)

- **Ennetustegevuste planeerimine ja elluviimine lähtub andmetest ja analüüsides:**
  - 1.3. Riiklikus ja kohalikus strateegilises planeerimises kasutatakse laste ja perede heaolu hindavaid hindamisvahendeid
- **Eelistatakse ja toetatakse tõenduspõhiseid ja tulemuslikke sekkumisviise:**
  - 2.1. On olemas valdkonnaüleste ennetustegevuste tõenduspõhisuse hindamise süsteem.
  - 2.2. On olemas ühine andmete kogumise süsteem /register, mis võimaldab eri asutustel (sh ministeeriumid, SKA, PPA, HARNO, HTM, TAI, KOV, koolid jt) omada ülevaadet kasutatavate sekkumiste mõjust.
- **Ennetustegevuste elluviijad on pädevad ja oskavad oma tegevusi hinnata.**
  - 3.1. – 3.4 KOV ja riigi tasandi otsustajad teavad ennetustegevuste tõhusust; teevad ennetust soosivaid otsuseid. õppekavad on täiendatud ennetuse teemadega; ennetuse elluviijad (sh laste ja peredega töötavad spetsialistid) on pädevad ning nende tööd väärtustatakse.
- **Tõenduspõhised sekkumised eri valdkondades on kättesaadavad igas lapse elukaare etapis.**
  - 4.4 Lootustandardvate ennetuslike sekkumiste tõenduspõhisust on uuritud
- **Avalikkus ja otsustajad teavad, mis on tõenduspõhine ennetus ja miks on ennetusse panustamine oluline.**
  - 5.1-5.3 Poliitikakujundajad mõistavad tõenduspõhise ennetustegevuse vajalikkust ning näevad -loovad seoseid eri valdkondades elluviidavate ennetustegevuste vahel. Laiem avalikkus peab ennetusse, sh noorsootöösse, huviharidusse ja -tegevusse, panustamist kasulikuks, toetab ja nõuab selle toimumist. Ministeeriumid, teadusasutused ja ametiasutused teevad ennetusteemadel omavahel tihedat koostööd. Olulised huvirühmad on aruteludesse kaasatud.
- **Ennetusvaldkonna rahastamine on kasvanud ning projektipõhiselt on liigunud eelarvepõhisele rahastusele.**
  - 6.1.-6.3 Rahastamise põhimõtted ja võimalused, mis toetavad tõendatud ning uute ennetussekkumiste jätkumist ja arenemist, on välja töötatud. Käimasolevatele noortele suunatud ennetust toetavatele tegevustele on tagatud piisav rahastus, mis lähtub noorte vajadustest ning arvestab regionaalsete (sh hajaasustusest tulenevate) eripäradega. Ennetusnõukogu on hästi juhitud ja tulemuslikult töötav.

Väljakutse

Eestis on täna palju andmeid, mis kirjeldavad laste ja lastega perede heaolu eri valdkondades (hariduse-, õigus-, tervise-, sotsiaalsektorites või ka majandusliku toimetuleku ja tööeluvaldkonnas jne), samuti viiakse läbi küllaltki palju erinevaid uuringuid, mis ka käsitlevad laste ja perede eluolu, hoiakuid ja suhtumisi. Kuid need on laiali pillutatud ja ei anna laste heaolust selget terviklikku pilti.

Eestis ei ole palju andmeid, mis oleks KOV tasandil erinevate valdkondade lõikes kogutud / kättesaadavad laste ja perede heaoluga tegelevatele ja kujundavatele spetsialistidele. Ka pole või pole kättesaadavad andmed, mis iseloomustaks laste ja noorte enda tunnetust.

Laste heaolu toetamine jääb killustatuna valdkondade vahel juhuslikuks.

Laste õiguste teostamine jääb juhuslikuks ja ebajärjekindlaks, kui neid puudutavaid mõjusid ei hinnata süsteemselt õigusnormide kehtestamisel, poliitiliste otsuste tegemisel ja vahendite eraldamisel. Praeguses olukorras varieerub mõjude hindamise ulatus selle järgi, kui otseselt meede või otsus lapsi puudutab. Tegelikuses võib lapsi puudutavate mõjude hindamine jääda puudulikuks, isegi kui otsused või meetmed avaldaks laste olukorrale märkimisväärset mõju.

[Soome lapse õiguste strateegia](#) (lk 73-74)

Arenguvajadus

Eestile iseloomulik

Rahvusvahelised mõõdikud on asjakohased riikide võrdlemiseks, kuid ei anna piisavat sisendit siseriiklikeks sh kohaliku tasandi arenguteks.

Üle-riigiline ja võimalikult KOV tasandini ulatuv

Riigiülene näitajate jälgimine KOV tasandini võimaldab teha mitmel tasandil otsuseid, reageerida adekvaatsemalt ja aitab mõista erinevate tasandite korralduste mõju laste heaolule.

Valdkondade ülene

Laste ja perede heaolu on mõjutatud erinevatest valdkondadest: haridus, õigus, tervis, sotsiaal, hõlmab nt ka majanduslikku toimetulekut, turvalisust, tööelu korraldust jne. Täna on laste heaolu andmepilt valdkonniti killustunud ja seetõttu ei ole ka otsuste tasandil tervikpilti.

Avalikult kättesaadav ja regulaarselt uuenev

Kui ka laste heaolu kajastavaid andmeid võib leida erinevatest allikatest, siis oleks ressursisäästlikum ja jätkusuutlikum nende kokku toomine, kuivõrd toetab enamat kasutust sh lapse heaolule riigikorralduses terviklikumat fokuseerimist.

Lastest lähtuv ja lapsi säästev

Laps on oma elu ekspert, kui ei kuula laste häält, siis jäävad märkamata olulised lapse heaolu mõjutavad tegurid. Laps ei peaks ka üleküsitlema – see risk on kohati realiseerumas ja realiseeruks kui erinevad valdkonnad hakkaks enam lapse häält kuulama/ küsitlema.

Kuidas kujundada EESTI laste heaolu terviklikult kajastav **avalikult kättesaadav ja regulaarselt uuenev andmepilt, mis oleks:**

- valdkondade ülene
  - üle-riigiline KOV tasandini ulatuv
  - sh lastest lähtuv ja lapsi säästev
- ?